

Hem>Domstolsförfaranden>Tvistemål>Vilket lands domstol är behörig?

Vilket lands domstol är behörig?

Finland

1 Ska jag väcka talan vid en allmän domstol eller vid en specialdomstol (t.ex. en arbetsdomstol)?

I Finland behandlas tvistemål vid allmänna domstolar. Specialdomstolarna är antingen besvärinstanser eller behandlar mål som inte väckts av enskilda medborgare.

2 Om målet är av sådan natur att det ska prövas av allmän domstol, hur kan jag veta vid vilken domstol talan ska väckas?

2.1 Görs det skillnad mellan lägre och högre instanser bland de allmänna domstolarna (t.ex. distriktsdomstolar som lägre domstolar och regionala domstolar som högre domstolar), och på vilken nivå ska mitt mål i så fall prövas?

Allmän domstol i första instans är tingsrätten. Hovrätterna agerar främst som appellationsdomstolar.

2.2 Territoriell behörighet (är domstolen i stad A eller domstolen i stad B behörig i mitt fall)?

2.2.1 Huvudregeln om territoriell behörighet

Huvudregeln är att talan väcks vid tingsrätten på den svarandes hemort. Det gäller också då svaranden är en juridisk person. Endast ett fåtal av målen behandlas på någon annan ort.

2.2.2 Undantag från huvudregeln

2.2.2.1 När kan jag välja mellan domstolen i den ort där svaranden bor och någon annan domstol?

Det är möjligt bland annat i följande fall:

Ansökan om äktenskapsskillnad, upphörande av samlevnad, äktenskapets giltighet eller hemskillnad vid andra omständigheter än att en av makarna avlider, kan lämnas in till tingsrätten i den domkrets där någondera parten har sin vistelseort eller hemvist.

Ansökan avseende verksamhet som bedrivs vid en filial, avdelning, ombud eller ett annat driftsställe för en juridisk person eller verksamheten vid en ensamföretagares driftsställe i ärenden där den juridiska personen eller ensamföretagaren är svaranden kan även inges till tingsrätten i den domkrets där den berörda verksamheten bedrivs.

Konsumenter som väcker talan enligt konsumentskyddslagstiftningen kan även inge ansökan till en domstol i den domkrets där konsumenten har sin vistelseort eller hemvist.

Marknadsdomstolen är domstol i första instans för tvister, ansökningar och klagomål rörande industriell äganderätt och upphovsrätt.

Talan som grundar sig på ett anställningsavtal kan väckas vid tingsrätten i den domkrets där det arbete som avtalet avser normalt utförs. Om arbetet vanligen inte utförs inom samma domkrets kan en anställds talan mot sin arbetsgivare också behandlas av tingsrätten i den domkrets där arbetsgivaren har sitt säte.

Talan om ersättning på andra grunder än avtalsgrunder kan också väckas vid tingsrätten i den domkrets där den handling eller försummelse som gav upphov till talan skedde eller där skadan uppstod. Talan i sådana ärenden kan även väckas i den domkrets där käranden har sin vistelseort eller hemvist om talan grundas på lagen om ansvarsförsäkringar för motorfordon, patientskadlagen, produktansvarslagen, lagen om ersättning för miljöskador och lagen om ansvar i spårtrafiken.

Talan avseende fast egendom kan även väckas vid tingsrätten i den domkrets där den fasta egendomen är belägen.

Talan som rör underhåll kan även väckas vid tingsrätten i den domkrets där käranden eller mottagaren av underhållet har sin vistelseort.

I internationella ärenden kan behörighetsreglerna i EU-lagstiftningen eller internationella fördrag gälla.

2.2.2.2 När måste jag välja en annan domstol än domstolen i den ort där svaranden bor?

Domstolen på den svarandes vistelseort är inte alltid behörig domstol. Exempel:

Talan som gäller fastställande av faderskap kan väckas vid en tingsrätt vars domkrets omfattar den ort där modern eller barnet har sin vistelseort eller hemvist. Talan om att få ett faderskap ogiltigförklarat måste väckas vid tingsrätten i den domkrets där barnet har sin vistelseort eller hemvist.

Talan som gäller vårdnad av barn och umgängesrätt måste väckas vid tingsrätten i den domkrets där barnet har sin vistelseort eller hemvist.

Talan avseende verkställande av beslut om vårdnad och umgängesrätt måste väckas vid tingsrätten i den domkrets där barnet eller svaranden har sin vistelseort eller hemvist, eller där vardera av dem har sin tillfälliga bostadsort.

Talan som gäller utnämning av förmyndare eller avslutande av förmyndarskap, begränsning av en persons rättskapacitet eller upphävande eller ändring av en sådan begränsning måste väckas vid tingsrätten i den domkrets där den person vars rättskapacitet begränsas har sin vistelseort.

Ansökan om godkännande av adoption ska inges till tingsrätten i den domkrets där adoptivföräldern har sin vistelseort eller hemvist.

Talan som gäller arv och egendom måste väckas vid tingsrätten i den domkrets där den avlidna personen hade sin vistelseort eller hemvist.

2.2.2.3 Kan parterna själva utse en domstol som annars skulle vara obehörig?

Parterna i ett tvistemål (men inte i ett ansökningsärende) kan på vissa villkor välja en annan domstol än den som normalt är behörig (tingsrätten).

Rätten för konsumenter, anställda eller individer som begär eller mottar underhåll att väcka talan vid den domstol som anges i rättegångsbalken får inte begränsas av överenskommelser om behörighet, förutom i fall där sådana överenskommelser ingås efter det att tvisten uppstod.

Överenskommelser om behörig domstol måste vara skriftliga och kan begränsas till en viss tvist eller täcka eventuella framtida tvister som kan uppstå till följd av ett visst rättsförhållande.

3 Om målet är av sådan natur att det ska prövas av specialdomstol, hur kan jag veta vilken specialdomstol jag ska vända mig till?

Marknadsdomstolen är domstol i första instans för tvister, ansökningar och klagomål rörande industriell äganderätt och upphovsrätt. Systemet med specialdomstolar används annars bara i undantagsfall i Finland i tvistemål.

Länkar

[Finska domstolar](#)

Senaste uppdatering: 19/04/2024

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.